

ความสำคัญของเพลงในการสอนภาษาไทยให้ชาวต่างชาติ

The Significance of Songs in Teaching Thai Language To Foreign Learners

(Received: Nov 2, 2021 Revised: Nov 30, 2021 Accepted: Dec 7, 2021)

สมณฑา ศักดิ์ชัยสมบุญ¹

Sumonta Sakchaisomboon

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ความสำคัญของเพลงในการสอนภาษาไทยให้ชาวต่างชาติ 2 เรื่อง คือ 1. โอกาสและปัจจัยในการคัดเลือกเพลง 2. การออกเสียงที่ชัดเจนของนักเรียนมีผลต่อการคัดเลือกเพลง โดยการสัมภาษณ์และการตอบแบบสอบถามคำถามปลายเปิด “วิธีการคัดเลือกเพลงสำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติ” ของผู้สอนภาษาไทยให้แก่ผู้เรียนชาวต่างชาติในกรุงเทพมหานคร และปริมณฑลจำนวน 18 คน ได้แก่ อาจารย์ผู้สอนจากมหาวิทยาลัยรัฐบาล มหาวิทยาลัยเอกชน และจากสถาบันการศึกษาการสอนภาษาไทยสำหรับชาวต่างชาติ ผลการศึกษาพบว่า ผู้สอนมีความคิดเห็นในโอกาสและปัจจัยในการคัดเลือกเพลงไปในทิศทางเดียวกัน และให้ความสำคัญกับการออกเสียงที่ชัดเจนของนักเรียนว่ามีผลต่อการคัดเลือกเพลงเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะผู้เรียนในระดับต้น ผู้สอนจะให้ความสำคัญกับเสียงร้องที่ชัดเจนมากที่สุด เพราะส่งผลดีต่อการออกเสียงของผู้เรียน หากผู้เรียนอยู่ในระดับสูงผู้สอนจะเลือกเพลงที่มีเนื้อหาและการใช้ภาษาที่เหมาะสมกับระดับการเรียนรู้ภาษาของผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ภาษาไทยตามสภาพความเป็นจริงที่เกิดขึ้น ในการคัดเลือกเพลงผู้สอนยังให้ความสำคัญในเนื้อหาที่มีความหมายดี มีความจริงใจ แสดงความเป็นไทย และวัฒนธรรมที่ดีงามของไทยด้วย

คำสำคัญ: เพลง ความสำคัญ การสอน ชาวต่างชาติ

¹อาจารย์ประจำสาขาวิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย

Abstract

This article aims to analyze the significance of songs in teaching Thai language to foreign learners. The study focuses on the criteria affecting the song choices including 1) occasions and factors and 2) singers' clear and correct Thai accents. The qualitative research design included open-ended questions in the in-depth interviews with 18 subjects on "How to choose the songs for foreign learners". The 18 subjects taken part in the study were Thai teachers who teach Thai language to foreign learners in both government and private universities as well as private language schools located in Bangkok Metropolitan Region. The findings reveal that most of the subjects have similar view points towards the criteria in choosing the songs. They emphasize clear pronunciation of singers.

The songs of which singers sing clearly and correctly are particularly the songs chosen for beginner classes so that the learners can learn how to speak Thai with an appropriate Thai accent at the same time. However, for intermediate classes or higher, the subjects' song choices are based on the song lyrics and language usage appropriate for the learners' background knowledge of the language so that the learners can learn Thai language in accordance with the reality taken place during the time of their study. Besides, the subjects emphasize the songs with positive meaning which can convey the feelings of being Thai and reflect the Thai culture as well.

Keywords: Song, Significance, Teaching, Foreigner

บทนำ

การเรียนภาษาไทยในฐานะภาษาที่สองได้รับความสนใจจากชาวต่างชาติเพิ่มขึ้น ความสนใจดังกล่าวไม่ได้จำกัดอยู่แต่ชาวตะวันตกเท่านั้น แต่รวมถึงชาวเอเชียและประเทศเพื่อนบ้านของไทยอีกด้วย บทบาทและฐานะของภาษาไทยจึงเปลี่ยนไปจากอดีตที่เป็นเพียงภาษาประจำชาติ ภาษาราชการ กลายเป็นภาษาสำคัญของภูมิภาคอีกภาษาหนึ่ง (สมพงษ์ วิทย์ศักดิ์พันธุ์, 2549, น. 1) เหตุผลที่ชาวต่างชาติมาเรียนภาษาไทยแตกต่างกันออกไป บางกลุ่มศึกษาภาษาไทยเพื่อนำไปใช้สื่อสารด้านธุรกิจ การเมือง การปกครอง บางกลุ่มศึกษาภาษาไทยเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ ค้นคว้า วิจัยทางวิชาการ บางกลุ่มศึกษาภาษาไทยเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการทำความเข้าใจวัฒนธรรม ความคิด ความรู้สึก ค่านิยม ความเชื่อ ชีวิตความเป็นอยู่ของคนไทย และบางกลุ่มศึกษาภาษาไทยเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างประเทศตนกับประเทศไทย (นวลทิพย์ เพิ่มเกษร, 2548, น. 1) และรัชดา ลาภใหญ่ (2559, น. 38) ได้กล่าวว่าในปัจจุบันชาวต่างชาติโดยเฉพาะชาวจีนนิยมเรียนภาษาไทยเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง เหตุผลสำคัญในการเรียนภาษาไทย เนื่องด้วยปัจจัยหลายประการ ได้แก่ ต้องการประกอบอาชีพในประเทศไทย เช่น อาจารย์สอนภาษาจีน มัคคุเทศก์ ทำธุรกิจกับคนไทย ฯลฯ

เมื่อชาวต่างชาติมีความสนใจเรียนภาษาไทยมากขึ้น ผู้สอนจึงต้องจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ เพื่อให้ผู้เรียนได้บรรลุตามเป้าหมายที่วางไว้ การจัดกิจกรรมเสริมบทเรียน เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ และเป็นการสร้างแรงจูงใจให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ จึงเป็นวัตถุประสงค์หลักของการเรียนการสอน การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยจากบทเพลงก็เป็นกิจกรรมหนึ่งที่ผู้เรียนให้ความสนใจ เพราะว่าเพลงและดนตรีเป็นกิจกรรมที่สร้างความบันเทิงใจแก่นุชนุชมานานแล้ว

ศลิษา เตรศุพ (2553, น. 46 – 47) กล่าวว่าการใช้สื่อเพลงในการเรียนการสอนสามารถสืบย้อนไปได้ถึงอดีตที่มีการใช้ดนตรีประกอบการถ่ายทอดบทกวีนิพนธ์และความรู้ในแขนงต่างๆ ด้วยท่วงทำนอง จังหวะ และการร้องซ้ำเนื้อหาความรู้เหล่านี้จึงถูกถ่ายทอดจากคนรุ่นหนึ่งไปสู่อีกรุ่นหนึ่งได้ และยังเป็นหลักฐานหนึ่ง que แสดงให้เห็นถึงการขยายขีดความสามารถในการจำ (Hypermnesia / Hypermnesie) ที่มีเพลงเป็นตัวกระตุ้น Losanow ได้สรุปผลของการทดลองว่าเพลงมีส่วนช่วยในการเพิ่มความจำให้กับผู้เรียนได้จริง เป็นการจุดประกายให้เกิดวิธีการสอนที่เป็น “ทางเลือก” ให้แก่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศในเวลาต่อมา เพลงมีสถานะเป็นสื่อที่ใช้เสริมสร้างทักษะทางภาษาที่หลากหลายไม่ว่าจะเป็นทักษะการพูด ไวยากรณ์ หรือแม้แต่การเสริมสร้างแรงจูงใจให้กับผู้เรียน

เพลงเป็นศิลปะแขนงหนึ่งที่มนุษย์เป็นผู้สร้างสรรค์ขึ้น ไม่ว่าจะเป็นคนชาติใดก็ได้รับความสุข ความเพลิดเพลิน และความบันเทิงใจในเสียงเพลง ภาษาในเพลงนอกจากมีความไพเราะงดงามแล้ว ยังแสดงให้เห็นถึงวัฒนธรรมและบริบทของสังคมในแต่ละยุคแต่ละสมัยได้ชัดเจน การนำเพลงมาประกอบการสอน จึงนับว่าเป็นกิจกรรมหนึ่งที่ช่วยให้ผู้เรียนชาวต่างชาติได้เรียนรู้ภาษาผ่านบทเพลง สิริพัชร เจษฎาวิโรจน์ (2550, น. 29) กล่าวว่า การใช้เพลงประกอบการสอน หมายถึงการนำเพลงมาให้ผู้เรียนร้อง หรือครูร้องให้ฟังเพื่อนำเข้าสู่บทเรียนหรือกิจกรรมของบทเรียน และสรุปบทเรียนให้ผู้เรียนได้จดจำเนื้อหาที่เรียนได้

เพลงเป็นวรรณกรรมประเภทหนึ่ง ที่เป็นผลงานทางศิลปะอันเกิดจากการสร้างสรรค์ทางความคิดของมนุษย์ เพื่อเป็นสื่อในการถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึกนึกคิด โดยใช้ภาษาเป็นเครื่องมือ ใช้เสียงดนตรีเป็นส่วนประกอบช่วยให้เกิดความไพเราะ ความรื่นเริง ความสนุกสนาน ความอึกเหิม ความเศร้าหรือจรรโลงใจ เนื่องจากเพลงเป็นวรรณกรรมขนาดสั้น ผู้ฟังจึงสามารถเข้าใจเนื้อหา และเกิดความประทับใจได้ง่ายกว่าวรรณกรรมประเภทอื่น ๆ (ศิริไล ชูวิจิตร, 2549, น. 1)

เฉวียน จาง (2555, น. 2 - 3) ปัจจุบันมีการศึกษาและงานวิจัยจำนวนมากที่พบว่าดนตรีและเพลงเป็นสื่อที่มีคุณประโยชน์มากมายในการเรียนการสอนภาษา เพราะเพลงสามารถช่วยให้ผู้เรียนภาษาที่สองเรียนรู้คำศัพท์ โครงสร้าง ไวยากรณ์ได้ง่ายขึ้น และยังช่วยให้ผู้เรียนพัฒนาทักษะทั้งสี่ คือการฟัง การพูด การอ่านและการเขียน การร้องเพลงและการฟังเพลงจึงทำให้ผู้เรียนเกิดความสุขในการเรียนรู้ภาษา ผู้เรียนมีความผ่อนคลายและลดความกดดันในการเรียน ในขณะที่ผู้เรียนรู้สึกผ่อนคลายนั้นย่อมส่งผลให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียนรู้ และนำไปสู่การรับรู้ภาษาได้ดีขึ้น

การสอนภาษาไทยสำหรับชาวต่างชาติควรมีกิจกรรมในชั้นเรียน เพราะเป็นหัวใจสำคัญที่ขาดไม่ได้ หากผู้สอนมีกิจกรรมประกอบการเรียนการสอนได้เหมาะสมกับผู้เรียน ก็จะเป็นสิ่งที่ช่วยเสริมบทเรียนได้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น เพลงเป็นกิจกรรมสากลที่คนทุกชาติทุกภาษาต่างก็ให้ความสนใจในเสียงเพลง การใช้เพลงเพื่อประกอบการสอนในชั้นเรียนจึงมีความสำคัญต่อการเรียนรู้ภาษาไทยของผู้เรียนชาวต่างชาติ เพราะผู้เรียนมีความสนุกสนานและมีความเพลิดเพลิน ได้เรียนรู้คำศัพท์ สำนวนไทย ทักษะการสื่อสาร ไวยากรณ์ไทย ตลอดทั้งได้เรียนรู้วัฒนธรรมและสังคมไทยผ่านบทเพลง บทเพลงทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้แบบไม่รู้ตัว การเรียนลักษณะนี้ก็จะทำให้ผู้เรียนมีการพัฒนาทักษะทางภาษาไทยได้ดีขึ้น ซึ่งเป็นการเรียนรู้ที่วิธีหนึ่ง อย่างไรก็ตามหากผู้สอนเล็งเห็นว่าเพลงมีความสำคัญและเป็นสื่อการเรียนการสอนที่มีประโยชน์ ผู้สอนจำเป็นต้องคัดเลือกให้เหมาะสมกับผู้เรียน การคัดเลือกเพลงอย่างไรให้เหมาะสมกับผู้เรียนชาวต่างชาติที่เรียนภาษาไทยเป็นภาษาที่สอง จึงเป็นสิ่งที่ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษา เพื่อนำไปพัฒนาการเรียนการสอนให้ดียิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาโอกาสและปัจจัยในการคัดเลือกเพลงของผู้สอน
2. เพื่อศึกษาปัจจัยเกี่ยวกับการคัดเลือกเพลงของผู้สอนในประเด็นเรื่องการออกเสียงที่ชัดเจนของนักร้อง

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้มีขั้นตอนและวิธีการดำเนินวิจัย ดังนี้

1. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย (Research Instrument) ได้แก่ แบบสอบถามเรื่อง “วิธีการคัดเลือกเพลงสำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติ” มีขั้นตอนดังนี้

1) การศึกษาข้อมูลจากเอกสาร เป็นการเก็บข้อมูลในลักษณะทุติยภูมิ จากหนังสือและเอกสารงานวิชาการต่าง ๆ ทั้งที่เป็นหนังสือและสื่อสิ่งพิมพ์เพื่อเลือกทฤษฎี ได้แก่ ผลงานวิจัย วิทยานิพนธ์ งานเขียนทางวิชาการ บทความวิชาการ สื่อสิ่งพิมพ์ประเภทต่าง ๆ ในการนี้ผู้วิจัยจะเลือกเฉพาะในส่วนที่เชื่อมโยง หรือที่มีส่วนสัมพันธ์กับเนื้อหาสาระและกรอบแนวคิดในการวิจัยเกี่ยวกับการเรียนรู้ภาษาที่สอง เพลงเพื่อประกอบการสอน และการคัดเลือกเพลง

2) การสัมภาษณ์การวิจัยครั้งนี้เป็นการสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการ ดำเนินการสัมภาษณ์เบื้องต้นทางโทรศัพท์จำนวน 3 คน ผู้สอนทั้ง 3 คนเป็นผู้มีประสบการณ์การสอนภาษาไทยสำหรับชาวต่างชาติอย่างน้อย 5 ปี และมีอายุ 30 ปีขึ้นไป เป็นตัวแทนผู้สอนจากระดับอุดมศึกษาและสถาบันการศึกษาการสอนภาษาไทยสำหรับชาวต่างชาติ ก่อนสัมภาษณ์ผู้วิจัยได้แจ้งวัตถุประสงค์ในการสัมภาษณ์ หลังจากนั้นจึงสัมภาษณ์และสนทนาเกี่ยวกับประสบการณ์การสอนเพลงสำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติเพื่อนำข้อมูลมาเป็นแนวทาง และกรอบแนวคิดในการสร้างแบบสอบถาม

3) ศึกษาตัวอย่างแบบสอบถามประเภทต่าง ๆ จากเอกสาร และงานวิจัย เพื่อศึกษาคำถาม

4) สร้างแบบสอบถามแบบสอบถาม เรื่อง “วิธีการคัดเลือก เพลงสำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติ”

5) นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญได้ตรวจสอบ ความถูกต้องของคำถาม ผู้เชี่ยวชาญมีจำนวน 2 คน คือ

รองศาสตราจารย์ ดร.อุสา สุทธิสาคร อาจารย์ผู้เชี่ยวชาญ การสอนจิตวิทยา สาขาวิชาสหวิทยาการ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัย หอการค้าไทย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จักริน จุลพรหม อาจารย์ผู้เชี่ยวชาญ การสอนภาษาไทย และการสอนภาษาไทยสำหรับชาวต่างชาติ สาขาวิชา ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย

2. ส่งแบบสอบถามให้ผู้สอนภาษาไทยสำหรับชาวต่างชาติ โดยผู้สอน ต้องมีประสบการณ์การสอนภาษาไทยสำหรับชาวต่างชาติอย่างน้อย 5 ปี มีอายุ 30 ปีขึ้นไป เป็นผู้สอนวิชาเอกภาษาไทย และไม่ได้เป็นวิชาเอกภาษาไทย จำนวน 20 คน ผู้สอนตอบกลับมาจำนวน 18 คน ในการวิจัยนี้ ผู้วิจัย ได้คัดเลือกตัวแทนจากสถาบันการศึกษาที่เปิดสอนภาษาไทยสำหรับชาวต่างชาติ ในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ได้แก่ ผู้สอนจากมหาวิทยาลัยรัฐบาล มหาวิทยาลัยเอกชน มหาวิทยาลัยราชภัฏ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล สถาบันการศึกษาการสอนภาษาไทยสำหรับชาวต่างชาติ และหน่วยงานอื่นๆ

3. นำเสนอผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ

ผลการวิจัย

ผู้วิจัยจะสรุปผลการศึกษาตามวัตถุประสงค์ของการศึกษา 2 ประเด็น ดังต่อไปนี้

1. โอกาสและปัจจัยในการคัดเลือกเพลง โดยจะศึกษาในเรื่องดังนี้

1) **มีความสัมพันธ์กับบทเรียน** จากการศึกษาพบว่าผู้สอนจำนวน 18 คน ได้คัดเลือกเนื้อหาของเพลงให้มีความสัมพันธ์และสอดคล้องกับเนื้อหาของบทเรียน โดยมีความสัมพันธ์กับวัตถุประสงค์ หัวข้อ ประเด็นสำคัญในบทเรียน เป็นแบบฝึกเสริมทักษะ ความรู้ และมีความสัมพันธ์กับบทเรียนไม่มากนักน้อย ผู้สอนในมหาวิทยาลัยรัฐบาลจำนวน 1 คน เห็นว่าไม่จำเป็นต้องสอดคล้องกับบทเรียนทุกครั้ง การได้เพิ่มพูนความรู้ด้านอื่น ๆ ที่แตกต่างจากบทเรียนจะช่วยเปิดโลกทัศน์ให้ผู้เรียนได้ ดังรายละเอียดที่แสดงให้เห็นตามสถาบันการศึกษา ดังนี้

สถาบันการศึกษา	มีความสัมพันธ์กับบทเรียน
มหาวิทยาลัยรัฐบาล	1. มีความสัมพันธ์ในเชิงเนื้อหาหรือไวยากรณ์ 2. เพลงไม่จำเป็นต้องสัมพันธ์กับบทเรียนอาจเป็นเนื้อหาใหม่ ๆ เพื่อเสริมสร้างมุมมองที่ต่างออกไป แต่หากเนื้อหาเพลงสัมพันธ์กับบทเรียนก็จะยิ่งช่วยสร้างความเข้าใจมากขึ้น 3. ควร และควรเชื่อมโยงกับวิถีคิดของคนในสังคมได้ หรือโยงกับวัฒนธรรมหรือค่านิยมในสังคมไทยได้ 4. ขึ้นอยู่กับว่าต้องการเนื้อหา หรือฝึกเสียง
มหาวิทยาลัยเอกชน	1. ต้องสอดคล้องกับหัวข้อหรือเทศกาล 2. เพลงที่คัดเลือกต้องสัมพันธ์กับจุดประสงค์การสอนว่าต้องการสอนเรื่องเกี่ยวกับอะไร เช่น

สถาบันการศึกษา	มีความสัมพันธ์กับบทเรียน
มหาวิทยาลัยเอกชน (ต่อ)	การเปลี่ยนแปลงหรือปัญหาของภาษาไทยปัจจุบัน ก็เลือกเพลงวัยรุ่นที่มีการใช้คำสแลงหรือหากช่วงการสอนมีใกล้เทศกาลใด อาจเสริมบทเรียนด้วยเพลงที่เกี่ยวกับเทศกาลนั้น 3. เนื้อเพลงเป็นแบบฝึกการออกเสียงเพื่อฝึกทักษะการใช้ภาษาทั้งการพูดและการฟัง นอกจากนั้นยังใช้เป็นแบบฝึกหัดการอ่าน เช่น อ่านวิเคราะห์อ่านตีความ 4. ควรที่จะสัมพันธ์กับบทเรียน เช่น การเรียนในช่วงต้นผู้สอนอาจจะหาเพลงที่ง่าย ฟังง่าย เขียนสะกดค่าง่าย และนำเพลงมาทำเป็นแบบฝึกหัดเพื่อให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะทางภาษาก่อนและเมื่อการเรียนระดับง่ายผ่านไป คราวนี้ผู้สอนก็อาจจะเลือกเพลงที่ยากขึ้นและฝึกให้ผู้เรียนได้แสดงความคิดเห็น ความรู้สึก เกี่ยวกับเนื้อหาของเพลง ตามโจทย์ที่ผู้สอนกำหนด
มหาวิทยาลัยราชภัฏ	1. สอดคล้องกับเนื้อหาไม่มากนักน้อย 2. บทเรียนวรรณคดี เลือกเพลงที่เกี่ยวข้องกับวรรณคดีมาเป็นกิจกรรมเสริมบทเรียน บทเรียนประวัติศาสตร์ชาติไทย เช่น วีรกษัตริย์ไทย คัดเลือกเพลงที่เกี่ยวข้องมาฝึกขับร้อง บทเพลงพระราชนิพนธ์ของรัชกาลที่ 9 บทเพลงเกี่ยวกับวิถีชีวิตไทยใน 4 ภาค เลือกบทเพลงที่แสดงวิถีชีวิตของ 4 ภาค มาช่วยอธิบายให้ผู้เรียนเห็นภาพชัดเจนขึ้น ดังนั้น

สถาบันการศึกษา	มีความสัมพันธ์กับบทเรียน
มหาวิทยาลัยราชภัฏ (ต่อ)	การคัดเลือกบทเพลงมาสอนผู้สอนต้องคัดเลือกที่มีความสัมพันธ์กับบทเรียน และอาจจะเลือกบทเพลงที่กำลังเป็นที่นิยม หรือตามวาระของเทศกาล ประเพณี มาเสริมความรู้
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล	1. สัมพันธ์กับประเด็นสำคัญของเนื้อหาในบทเรียน เพลงมีตัวอย่างการใช้คำ ประโยคตรงกับเนื้อหาในบทเรียนและเพลงมีเนื้อหาเกี่ยวกับเทศกาล วัฒนธรรม ที่สอดคล้องกับบทเรียน 2. เพลงที่เลือกมาสอนมีความสัมพันธ์กับบทเรียน ในแง่มุมที่แตกต่างกัน ตามระดับความรู้ความสามารถทางภาษาของผู้เรียน ดังต่อไปนี้ 1) ขั้นพื้นฐานการออกเสียง การพูดเบื้องต้น – เสียงร้องต้องชัดเจนตามรูปแบบการออกเสียงภาษาไทยมาตรฐาน รูปประโยคพื้นฐาน นำเสนอเนื้อหา แนวคิดตรงไปตรงมา ไม่ซับซ้อน เป็นต้นแบบให้นำไปใช้ฝึกการออกเสียงและสื่อสารขั้นพื้นฐานได้ บทเรียนที่ใช้เพลงประเภทนี้ คือ การออกเสียง การฟัง พูด อ่าน เขียน ไวยากรณ์เบื้องต้น 2) ขั้นพัฒนาทักษะการสื่อสาร - เสียงร้องไม่จำเป็นต้องชัดเจน เพื่อให้ฝึกฟังสำเนียงที่หลากหลาย เนื่องจากในชีวิตประจำวันนักศึกษาไม่สามารถเลือกได้ว่าจะสื่อสารเฉพาะกับคนที่พูดภาษาไทยมาตรฐาน ออกเสียงชัดเจนเท่านั้น รูปประโยคที่ใช้ เนื้อหา แนวคิดที่นำเสนอ ในเนื้อเพลง

สถาบันการศึกษา	มีความสัมพันธ์กับบทเรียน
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล (ต่อ)	ซับซ้อนยิ่งขึ้น มีวรรณศิลป์ เพื่อฝึกวิเคราะห์รูปประโยค ตีความเนื้อหา และวิเคราะห์คุณค่าบทเรียนที่ใช้เพลงประเภทนี้ คือ ไวยากรณ์ชั้นสูง ศิลปะการประพันธ์ ภาษาถิ่น เป็นต้น
สถาบันการศึกษาการสอนภาษาไทยสำหรับชาวต่างชาติ	1. มีคำศัพท์ที่เคยฟังไปแล้วหรือสถานการณ์ที่คล้ายกับเรื่องที่ครูเคยสอนไปแล้ว 2. เพลงที่นำมาสอนควรมีความสัมพันธ์กับบทเรียนมาก เมื่อผู้สอนสอนไปได้ตามกำหนดระยะเวลาของหลักสูตร สามารถนำเพลงที่ใช้คำศัพท์ที่เราสอนมาได้เลยเมื่อผู้เรียนได้ยินคำนั้นจะทำให้ผู้เรียนตื่นเต้นและสนใจเรียนมากยิ่งขึ้น
หน่วยงานอื่น ๆ	1. มีคำศัพท์ โครงสร้างประโยค สอดคล้องกับบทเรียน หรือมีสิ่งอื่นเพิ่มเติมขึ้นบ้าง 2. ขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ของบทเรียนว่าต้องการให้ผู้เรียน เรียนรู้อะไร เช่น ถ้าบทเรียน คือ วันลอยกระทง การสอนเพลงลอยกระทงก็เป็นสิ่งที่สอดคล้องสัมพันธ์กัน ซึ่งจะส่งเสริมให้บทเรียนนั้นมีความน่าสนใจ กลมกลืน ผู้เรียนจะได้รับประโยชน์สูงสุด 3. มีคำศัพท์ และรูปประโยคที่ผู้เรียนรู้จักจากบทเรียน 4. เนื้อหากับคำศัพท์ต้องเกี่ยวเนื่องกัน

สถาบันการศึกษา	มีความสัมพันธ์กับบทเรียน
สรุป	ผู้สอนจากสถาบันการศึกษาทั้ง 6 แห่งให้ความสำคัญกับเพลงที่มีความสัมพันธ์กับบทเรียน แต่ปัจจัยที่สำคัญในการคัดเลือกเพลงคือ เพลงควรเป็นแบบฝึกหัดหรือแบบฝึกหัด ได้แก่ แบบฝึกการออกเสียง และฝึกทักษะภาษาไทยด้านต่าง ๆ รองลงมาคือเพลงมีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมไทยและสังคมไทย

2) **คัดเลือกเพลงที่มีชื่อเสียงหรือได้รับความนิยม** จากการศึกษาพบว่า ผู้สอนจำนวน 18 คน มีความคิดเห็นว่าควรเลือกเพลงที่มีชื่อเสียงหรือได้รับความนิยม กล่าวคือผู้สอนจำนวน 13 คน เห็นว่าการคัดเลือกเพลงที่มีชื่อเสียงหรือได้รับความนิยมจะมีผลดีกับผู้เรียนคือ เป็นเพลงที่ผู้เรียนสามารถฟังในชีวิตประจำวัน และได้ร้องเพลงในโอกาสต่าง ๆ ผู้สอนจำนวน 3 คน คือ มหาวิทยาลัยราชภัฏจำนวน 1 คน เห็นว่าเพลงลักษณะนี้เหมาะสำหรับผู้เรียนระดับสูง ซึ่งสอดคล้องกับผู้สอนมหาวิทยาลัยราชภัฏจำนวน 1 คน เห็นว่าควรคัดเลือกเนื้อหาที่ไม่ยากเกินไป และผู้สอนในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลจำนวน 1 คน ก็เห็นว่าควรเลือกเพลงให้เหมาะสมกับระดับการเรียนรู้ของผู้เรียน นอกจากนี้ผู้สอนจำนวน 5 คน เห็นว่าควรเลือกเพลงที่มีชื่อเสียงหรือได้รับความนิยมทั้งในอดีตและปัจจุบัน ซึ่งเป็นความเห็นของผู้สอนในมหาวิทยาลัยเอกชนจำนวน 3 คน สถาบันการศึกษาการสอนภาษาไทยสำหรับชาวต่างชาติจำนวน 1 คน และผู้สอนในหน่วยงานอื่นจำนวน 1 คน นั้นแสดงให้เห็นว่าผู้สอนให้ความสำคัญกับระดับการเรียนรู้ ความยากและความง่ายของภาษาในเพลง ดังรายละเอียดที่แสดงให้เห็นตามสถาบันการศึกษา ดังนี้

สถาบันการศึกษา	มีความสัมพันธ์กับบทเรียน
มหาวิทยาลัยรัฐบาล	1. มีการคัดเลือกเพลงจากเพลงที่มีชื่อเสียงหรือได้รับความนิยม ในกรณีที่เป็นผู้เรียนภาษาไทยระดับสูง 2. การนำเพลงที่คนไทยนิยมร้องตามโอกาสต่าง ๆ หรือ เพลงที่คนทั่วไปชื่นชอบมาใช้สอน นอกจากจะทำให้ผู้เรียนหาโอกาสฟังได้ง่ายแล้ว ผู้เรียนยังสามารถนำความรู้จากเพลงไปใช้ในการสนทนากับเจ้าของภาษาได้ 3. เลือกเพลงที่รู้จักอย่างกว้างขวาง ไปที่ไหนก็มักได้ยินบ่อยๆ 4. มี เพื่อให้ผู้เรียนได้สัมผัสกับบรรยากาศปัจจุบัน
มหาวิทยาลัยเอกชน	1. ส่วนใหญ่จะเลือกเพลงทั้งเพลงเก่าและใหม่ ที่ได้รับความนิยม 2. มีบ้าง เพื่อให้ผู้เรียนได้เห็นลักษณะเนื้อหา และภาษาของเพลงในปัจจุบัน แต่จะเลือกเพลงไทยช่วงก่อนหน้ามาให้ผู้เรียนได้เปรียบเทียบกับ 3. เลือกเพลงไทยที่ทันสมัย เช่น เพลงที่มาจากภาพยนตร์ ละครทีวี 4. ผู้สอนอาจจะต้องเลือกเพลงทั้งที่มีชื่อเสียง สลับกับเพลงที่เก่าบ้าง เนื่องจากเพลงสมัยใหม่ก็จะทำให้ผู้เรียนเข้าใจสังคมสมัยใหม่ แต่ในขณะเดียวกันการเลือกเพลงเก่ามาสอน ก็จะทำให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เพลงที่สื่อความหมายได้ตรงใจ และใช้ภาษาง่ายกว่าเพลงในปัจจุบัน

สถาบันการศึกษา	มีความสัมพันธ์กับบทเรียน
มหาวิทยาลัยราชภัฏ	1. มี แต่ไม่มาก เพราะหากยากเกินไปหรือผู้ร้องออกเสียงไม่ชัดจะทำให้ผู้เรียนไม่เข้าใจ 2. คัดเลือกเพลงที่มีชื่อเสียงหรือได้รับความนิยมให้ผู้เรียนได้ฝึกร้อง เพื่อจูงใจให้ผู้เรียนสนใจและเพิ่มแรงบันดาลใจในการเรียนภาษาไทยมากขึ้นเมื่อผู้เรียนร้องเพลงและเข้าใจ ซาบซึ้งกับเนื้อหาเพลงจะเป็นการกระตุ้นให้สนใจในเนื้อหาเพลงอื่นๆมากขึ้น และเรียนรู้คำศัพท์ กระบวนการแปลความหมายของคำ หลักการเลือกใช้ถ้อยคำในภาษาเพลง
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล	1. มี เนื่องจากผู้เรียนจะร้องเพลงตามได้ง่าย เพราะได้ฟังทำนองบ่อย จะทำให้จำคำศัพท์ และรูปประโยคได้เร็วขึ้น 2. มีการคัดเลือกเพลงที่มีชื่อเสียง หรือเป็นที่นิยมเนื่องจากนักศึกษามีโอกาสได้ยินในชีวิตประจำวันมากกว่า และมีโอกาสได้นำเพลงไปร้องได้บ่อยกว่าแต่ต้องวิเคราะห์แล้วว่าเนื้อหาและการออกเสียงเหมาะสมกับระดับของผู้เรียน
สถาบันการศึกษาการสอนภาษาไทยสำหรับชาวต่างชาติ	1. มีบ้าง เพลงที่นักเรียนได้ยินบ่อย ๆ ก็จะสนใจและสนใจเพลงดังในอดีต เพื่อเขาจะได้ไปฟังและพูดคุยกับเพื่อนคนไทยได้ 2. มี ส่วนใหญ่ผู้เรียนจะสนใจเพลงที่ได้รับความนิยมเพื่อจะฝึกร้องในอนาคตถ้าผู้เรียนมีโอกาสโดยเฉพาะอย่างยิ่งคนเกาหลี

สถาบันการศึกษา	มีความสัมพันธ์กับบทเรียน
หน่วยงานอื่น ๆ	1. เลือกเพลงดัง ตามความเหมาะสมของผู้เรียน เช่น อายุ การนำไปใช้ เป็นต้น 2. มี ถ้าในช่วงเวลานั้นมีเพลงที่กำลังเป็นที่นิยม ซึ่งผู้เรียนจะได้ฟังจากสื่อต่าง ๆ หรือวิถีชีวิตการทำงานของผู้เรียนมีโอกาสดังฟังเพลงเหล่านั้น เช่น ได้ฟังเพลงเหล่านั้นจากสถานวิทยุ ขณะเดินทางไปทำงาน หรือ ผู้เรียนต้องไปงานเลี้ยงสังสรรค์ต้อนรับลูกค้าที่สถานบันเทิง ก็สามารถนำเพลงเหล่านั้นมาใช้เป็นบทเรียนได้ ซึ่งจะทำให้ได้ประโยชน์ทั้งทางด้านภาษาและการทำงานด้วย 3. ขึ้นอยู่กับเป้าหมายการนำเพลงไปใช้ ส่วนมากจะเป็นเพลงฮิตที่ผู้เรียนมีโอกาสได้ยินบ่อย ๆ อาจเป็นเพลงฮิตระดับรองที่ตกยุคแล้วก็ได้ 4. เลือกเพลงที่กำลังนิยมเพื่อให้นักเรียนมีโอกาสได้ยินบ่อย ๆ
สรุป	ผู้สอนจากสถาบันการศึกษาทั้ง 6 แห่งให้ความสำคัญในการคัดเลือกเพลงที่มีชื่อเสียงหรือได้รับความนิยม และเป็นเพลงที่ได้รับความนิยมในอดีตและปัจจุบัน แต่ปัจจัยที่สำคัญในการคัดเลือกเพลงคือการใช้ภาษา และระดับการเรียนรู้ของผู้เรียน

3) คัดเลือกเพลงตามความสนใจและตามวัยของผู้เรียน

จากการศึกษาพบว่าผู้สอนจำนวน 18 คน ได้คัดเลือกเพลงตามความสนใจและตามวัยของผู้เรียนเป็นหลัก ซึ่งผู้สอนจำนวน 8 คน ได้ให้ผู้เรียนเป็นผู้เลือก

เพลงเอง และคัดเลือกเพลงตามความสนใจ ความชอบของผู้เรียน ผู้สอน จำนวน 4 คน โดยสถาบันการศึกษาละ 1 แห่ง ได้แก่ มหาวิทยาลัยรัฐบาล มหาวิทยาลัยเอกชน มหาวิทยาลัย ราชภัฏ และสถาบันการศึกษาการสอนภาษาไทยสำหรับชาวต่างชาติ ให้ผู้เรียนได้เลือกเพลงเอง ส่วนผู้สอนอีก 4 คน ได้คัดเลือกเพลงตามความสนใจและความชอบของผู้เรียน แบ่งเป็น มหาวิทยาลัยรัฐบาล และมหาวิทยาลัยเอกชน สถาบันการศึกษาละ 1 แห่ง ส่วนหน่วยงานอื่น ๆ จำนวน 2 คน ในจำนวนนี้มี 1 คนจะคัดเลือกเพลงที่ใช้ภาษาสุภาพด้วย

สิ่งที่ผู้สอนให้ความสำคัญในการคัดเลือกเพลงเป็นอย่างมาก คือการออกเสียงที่ถูกต้องและชัดเจนจำนวน 4 คน โดยสถาบันการศึกษาละ 1 แห่ง ได้แก่ มหาวิทยาลัยเอกชน มหาวิทยาลัยราชภัฏ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล และหน่วยงานอื่น ๆ รองลงมาคือการคัดเลือกเพลงที่ใช้ภาษาสุภาพจำนวน 2 คน แบ่งเป็นสถาบันการศึกษาละ 1 แห่ง ได้แก่ มหาวิทยาลัยรัฐบาล และหน่วยงานอื่น ๆ ลำดับต่อมาจะคัดเลือกเพลงตามระดับการเรียนรู้ของผู้เรียน คือ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลจำนวน 1 คน เพลงที่มีจังหวะไม่ช้าหรือเร็วเกินไป คือ มหาวิทยาลัยรัฐบาลจำนวน 1 คน คัดเลือกเพลงช้า คือมหาวิทยาลัยเอกชนจำนวน 1 คน และคัดเลือกเพลงที่มีเนื้อหาในด้านดี คือ สถาบันการศึกษาการสอนภาษาไทยสำหรับชาวต่างชาติจำนวน 1 คน นั้นแสดงให้เห็นว่าการคัดเลือกเพลงตามความสนใจของผู้เรียนผู้สอนได้ให้ความสำคัญในเรื่องความชัดเจนของเสียง และความถูกต้อง ความสุภาพของภาษาในเพลง และควรเป็นเพลงที่จรรโลงใจ ดังรายละเอียดที่แสดงให้เห็นตามสถาบันการศึกษา ดังนี้

สถาบันการศึกษา	มีความสัมพันธ์กับบทเรียน
มหาวิทยาลัยรัฐบาล	1. ให้นักศึกษาเป็นผู้เลือกเพลงเอง เพื่อนำมาเสนอหลังจากการศึกษาด้วยตนเอง 2. หากผู้เรียนสนใจเพลงแนววัยรุ่นจะคัดเลือกเพลงที่มีเนื้อหาเหมาะสมฟังสบาย อาจจะเลือกเพลงที่กำลังนิยมในช่วงนั้น เพื่อให้ผู้เรียนมีโอกาสได้รับฟังและเข้าถึงได้ง่ายขึ้น 3. เลือกที่มีทำนองไม่เร็วหรือช้าจนเกินไป ไม่เป็นเพลงแนวมากนัก 4. เน้นภาษาสุภาพ ไม่ส่งผลกระทบต่อการเมือง
มหาวิทยาลัยเอกชน	1. เลือกเพลงที่กำลังอยู่ในกระแสมาสอน หรือบางที่ผู้เรียนขอมาก็จะไปหาเพลงนั้น ๆ มาสอน 2. ให้ผู้เรียนเป็นผู้เลือกเพลงของวัยรุ่นที่รู้จักแล้วเสนอ 3. เลือกที่มีเนื้อหาตรงกับจุดมุ่งหมายและเนื้อหาของบทเรียน การใช้ภาษาถูกต้องทั้งบทเพลงและการออกเสียง 4. เนื่องจากผู้เรียนอยู่ในระดับอุดมศึกษา ดังนั้นอยากเสนอแนะให้เลือกเพลงวัยรุ่นที่เป็นเพลงช้าก่อน เพลงวัยรุ่นในยุค 90 เช่น “เพลงฝันไปหรือเปล่า ของ แอน คุณสามชุกเปอร์แก๊ง” ที่มีเนื้อหาน่ารัก ใช้ภาษาไม่ยาก ผู้เรียนก็จะฟังง่ายเข้าใจความหมายได้ดี และเพลงวัยรุ่นในยุคปัจจุบัน เช่นเพลงของ อิงค์ วรินทร์ เป็นต้น โดยผู้สอนอาจจะเรื่องเพลงความรักที่สมหวัง ความคิดถึง

สถาบันการศึกษา	มีความสัมพันธ์กับบทเรียน
มหาวิทยาลัยเอกชน (ต่อ)	เพลงที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับความสำเร็จ กำลังใจ ซึ่งเพลงเหล่านี้เป็นเพลงใส ๆ ตรงใจวัยรุ่นและ ยังมีการใช้ภาษาที่ง่ายต่อผู้เรียนที่เป็นชาวต่างชาติ
มหาวิทยาลัยราชภัฏ	1. ดูการออกเสียงของนักร้อง ความยาว คำศัพท์ 2. ให้ผู้เรียนเลือกเพลงที่สนใจ ฟังร้องและมาร้อง ในห้องเรียน หรือจัดกิจกรรมการประกวดร้องเพลง จัดอบรมการสอนเทคนิคการขับร้องเพลงโดยเชิญ วิทยากรผู้เชี่ยวชาญทางการขับร้องเพลงมาให้ คำแนะนำ สร้างแรงบันดาลใจให้ผู้เรียนเกิด ความสนใจในการเรียนภาษาไทยมากขึ้น
มหาวิทยาลัย เทคโนโลยีราชมงคล	1. ควรเลือกเพลงที่เป็นที่นิยมอยู่ตอนที่ผู้เรียน เรียนอยู่ และเลือกศิลปินที่ออกเสียงชัด จังหวะสนุก เป็นลำดับแรก ถ้าจำเป็นต้องเลือกศิลปินที่ ออกเสียงคำไม่ชัด อาจารย์จะต้องอธิบายเพิ่มเติม 2. ค้นหาข้อมูลเพลงวัยรุ่นที่เป็นที่นิยมในขณะนั้น หรือสอบถามจากนักศึกษาไทย หรือสอบถาม นักศึกษาต่างชาติว่าสนใจเพลงอะไรเป็นพิเศษ เลือกเพลงที่สร้างสรรค์ สอดคล้องกับบทเรียน และระดับความรู้ความสามารถทางภาษาของ ผู้เรียน ในกรณีที่ผู้สอนไม่คุ้นเคยกับเพลง อาจเลือกเพลงที่สามารถหานักศึกษาไทยมาช่วย สอนร้องเพลงนั้นได้

สถาบันการศึกษา	มีความสัมพันธ์กับบทเรียน
สถาบันการศึกษา การสอนภาษาไทย สำหรับชาวต่างชาติ	1. เพลงที่เหมาะสมกับสถานการณ์ ความหมายดี เป็นกลางไม่มีคำที่ไม่เหมาะสม ส่วนใหญ่จะเน้น เพลงที่แสดงความรัก ความเป็นเพื่อน 2. ให้นักเรียนเป็นผู้เลือกเอง ให้ทุกคนส่งรายชื่อ เพลงมา แล้วเลือกเพลงที่ทุกคนสนใจมากที่สุด แต่ครูก็ควรสนใจด้วย
หน่วยงานอื่น ๆ	1. นักเรียนรู้สึกชอบเพลงนั้น ๆ เขาร้องตามได้ ไม่ยากเกินไป และไม่มีคำหยาบคาย 2. เลือกเพลงที่กำลังเป็นที่นิยมในขณะนั้น ระยะเวลา อยู่ในช่วง 1 ปี 3. จังหวะไม่เร็วเกินไป ทำนองดีหูง่าย มีคำศัพท์ ที่ผู้เรียนรู้จักราว 40-50% มีคำซ้ำ ๆ ประโยค ไม่ซับซ้อน ไม่ต้องตีความหลายชั้น และนักร้อง ออกเสียงชัดเจน 4. ภาษากับรูปประโยคไม่วิบัติมาก
สรุป	ผู้สอนจากสถาบันการศึกษาทั้ง 6 แห่งให้ความสำคัญ ในการคัดเลือกเพลงตามความสนใจและตามวัย ของผู้เรียน แต่ปัจจัยที่สำคัญในการคัดเลือกเพลง คือ การออกเสียงที่ชัดเจนของนักร้อง รองลงมา คือ การใช้ภาษาที่ถูกต้อง สุภาพ และเพลงมีความหมายด้านดี

4) คัดเลือกเพลงที่มีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมไทย

จากการศึกษาพบว่าผู้สอนจำนวน 17 คน คัดเลือกเพลงที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมไทย ซึ่งผู้สอนจำนวน 8 คน ได้ให้ความสำคัญในการคัดเลือกเพลงที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมที่ดั้งเดิมของไทย โดยเฉพาะผู้สอนในมหาวิทยาลัยเอกชน มหาวิทยาลัยราชภัฏ และมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล และมีความเห็นสอดคล้องกับผู้สอนมหาวิทยาลัยรัฐบาลจำนวน 2 คน ผู้สอนสถาบันการศึกษาการสอนภาษาไทยสำหรับชาวต่างชาติ จำนวน 1 คน ส่วนผู้สอนจำนวน 4 คน เห็นว่าเพลงไทยโดยส่วนใหญ่จะสะท้อนความเป็นไทย อาจจะไม่ต้องคัดเลือกเพลงที่มีเนื้อหาวัฒนธรรมไทยโดยเฉพาะ ได้แก่ ผู้สอนมหาวิทยาลัยรัฐบาลจำนวน 2 คน แต่ผู้สอนหน่วยงานอื่น ๆ จำนวน 2 คน เห็นว่านอกจากเพลงแสดงความเป็นไทยแล้ว ในเนื้อหาของเพลงยังแสดงความเป็นไทยที่เปลี่ยนแปลงไป ลำดับสุดท้ายผู้สอนจำนวน 2 คน เห็นว่าควรเลือกเพลงตามวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้ก่อน ส่วนเพลงที่เกี่ยวกับวัฒนธรรมก็ต้องขึ้นอยู่กับเนื้อหาของบทเรียน ได้แก่ ผู้สอนหน่วยงานอื่น ๆ องค์กรใดก็ตามมีผู้สอนสถาบันการศึกษาการสอนภาษาไทยสำหรับชาวต่างชาติ จำนวน 1 คน เห็นว่าควรเลือกเพลงที่เกี่ยวกับการให้กำลังใจ ซึ่งไม่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมไทย ดังรายละเอียดที่แสดงให้เห็นตามสถาบันการศึกษา ดังนี้

สถาบันการศึกษา	มีความสัมพันธ์กับบทเรียน
มหาวิทยาลัยรัฐบาล	1. ไม่จำเป็น หากเป็นในเชิงการเรียนภาษา แต่บางครั้งต้องมีเนื้อหาที่สะท้อนสังคมไทย 2. เพลงที่เลือกมาสอนควรมีเนื้อหาเชิงบวก ถ่ายทอดภาพลักษณ์ และขนบธรรมเนียมอันดีงามของประเทศไทย ไม่ควรเลือกเพลงที่มีเนื้อหาเสียชื่อเสียงสังคม หรือเพลงที่มีเนื้อร้องอันจะนำไปสู่การเข้าใจผิดต่อสังคมไทย

สถาบันการศึกษา	มีความสัมพันธ์กับบทเรียน
มหาวิทยาลัยรัฐบาล (ต่อ)	3. ไม่นั่นว่าต้องสัมพันธ์อย่างจริงจัง แค่สะท้อนให้เห็นความเป็นไทยก็พอแล้ว 4. วัฒนธรรมประเพณี และวิถีชีวิตประจำวัน
มหาวิทยาลัยเอกชน	1. เพลงที่เลือกมาต้องสอดคล้องกับเทศกาลสำคัญ ๆ ในช่วงเวลานั้น เวลาสอนเพลงก็จะสอดแทรกความรู้เกี่ยวกับเทศกาลไปด้วย หรือนำบทเพลงที่เกี่ยวกับสำนวนไทยมาสอน เช่น เพลง “สองใจ” ที่ประกอบละครเรื่องวันทอง ก็จะมีการอธิบายถึงที่มาของสำนวน “วันทองสองใจ” ว่ามาจากวรรณกรรมเรื่องขุนช้างขุนแผน เป็นต้น 2. เพลงที่เสนอทั้งวัฒนธรรมที่งดงามของไทย และเพลงที่ทำให้เห็นการเปลี่ยนแปลงด้านค่านิยมของไทย ซึ่งอาจใช้เพลงลูกทุ่งอธิบายได้ชัดเจน 3. สอดแทรกวัฒนธรรมไทยอันหลากหลาย น่าสนใจ และดีงาม เช่น การสวัสดี 4. เพลงที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับวัฒนธรรมไทยส่วนใหญ่ จะเป็นเพลงที่เกี่ยวข้องกับประเพณีไทย วิถีชีวิตคนไทย โดยผู้สอนควรที่จะเลือกเพลง เช่น เพลงลอยกระทง เพลงพรปีใหม่ เพลงเกี่ยวข้าว หรือเพลงลูกทุ่งที่สะท้อนวิถีชีวิตของชาวนาชนบทในมุมมองที่ดี เป็นต้น แล้วจากนั้นเมื่อผู้เรียนได้ฟังก็ให้เขาตอบคำถามง่าย ๆ เกี่ยวกับเพลงที่ได้ฟัง เป็นต้น

สถาบันการศึกษา	มีความสัมพันธ์กับบทเรียน
มหาวิทยาลัยราชภัฏ	1. สะท้อนประเพณี วัฒนธรรมทั่วไป 2. เลือกเพลงที่แสดงวัฒนธรรมไทย เช่น การละเล่น ประเพณี อาหาร วิถีชีวิต ที่อยู่อาศัย เป็นต้น
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล	1. สอดคล้องกับบทเรียน ตรงกับเทศกาล ในช่วงเวลาการสอนอยู่ 2. นักศึกษาที่มีพื้นฐานภาษาไทยแล้ว ควรได้พัฒนาทักษะการใช้ภาษาผ่านการฝึกฝนการฟัง พูด อ่าน เขียน เกี่ยวกับสถานการณ์ต่าง ๆ หรือ ความรู้ในศาสตร์แขนงอื่น โดยเฉพาะด้านสังคม และวัฒนธรรม พิจารณาเลือกเพลงเกี่ยวกับ สังคมและวัฒนธรรมไทย เทศกาล ประเพณีไทย มาประยุกต์กับการจัดการเรียนการสอน เพลงเกี่ยวกับ วัฒนธรรม เช่น เพลงร่ำวงลอยกระทง เพลงปีใหม่ เพลงสัปดาห์
สถาบันการศึกษา การสอนภาษาไทย สำหรับชาวต่างชาติ	1. ส่วนใหญ่เนื้อเพลงที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมไทย แบบทันสมัยมีน้อย แต่จะเลือกเพลงที่เกี่ยวกับการให้กำลังใจมากกว่า 2. ควรมี ทั้งวิถีชีวิต ความเชื่อ ประเพณี เพื่อ มีคำศัพท์ให้นำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้บ้าง
หน่วยงานอื่น ๆ	1. ทุกเพลงย่อมแสดงถึงวัฒนธรรมไทยอยู่แล้ว ดังนั้นผู้สอนจึงมีหน้าที่อธิบายว่านั่นคือวัฒนธรรม ของคนไทยกลุ่มใด ยุคสมัยใด มีที่มาอย่างไร เพราะว่าเพลงดัง ๆ สมัยใหม่อาจจะแฝงค่านิยม ที่ไม่เหมาะสม แต่มันคือความเป็นจริงที่ปิดบัง ไม่ได้เลย

สถาบันการศึกษา	มีความสัมพันธ์กับบทเรียน
หน่วยงานอื่น ๆ (ต่อ)	2. ไม่จำเป็นต้องมีก็ได้ ขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ของการสอนในคาบเรียนนั้น ๆ แต่ถ้ามีได้ก็อาจจะเป็นผลดี เช่น เพลง “ช้าง” พูดถึงอวัยวะหรือส่วนต่าง ๆ ของช้าง ไม่ได้มีเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมไทยแต่อย่างใด แต่ถ้าผู้สอนอธิบายเพิ่มเติมถึงความสำคัญของช้างที่มีในสังคมไทย ก็จะเป็นความรู้เพิ่มเติมในส่วนวัฒนธรรมไทยได้เป็นต้น แต่ถ้าผู้เรียนไม่มีความสนใจเกี่ยวกับวัฒนธรรมไทยเนื่องจากผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจมามากพอสมควรแล้ว ผู้สอนก็จะปรับเปลี่ยนเนื้อหาให้เหมาะสมกับสภาพการเรียนรู้ของผู้เรียนในขณะนั้น 3. ขึ้นอยู่กับผู้เรียนและเป้าหมายของการสอน โดยปกติเพลงทั่วไปมีเนื้อหาที่จะสามารถสื่อถึงวัฒนธรรมไทยได้ในตัวอยู่แล้ว ไม่ว่าจะเป็นเพลงไทยพอป หรือเพลงลูกทุ่ง 4. สะท้อนวัฒนธรรมเดิม หรือแสดงถึงค่านิยมที่เปลี่ยนไป
สรุป	ผู้สอนจากสถาบันการศึกษาทั้ง 6 แห่งส่วนใหญ่ให้ความสำคัญในการคัดเลือกเพลงที่มีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมไทย แต่ปัจจัยที่สำคัญในการคัดเลือกเพลงคือ เลือกเพลงที่แสดงให้เห็นวัฒนธรรมอันดีงามของไทย รองลงมาคือเลือกเพลงที่แสดงความเป็นไทยและความเป็นไทยที่เปลี่ยนแปลงไป

2. การออกเสียงที่ชัดเจนของนักร้องมีผลต่อการคัดเลือกเพลงจากการศึกษาพบว่าผู้สอนจำนวน 18 คน ให้ความสำคัญกับการออกเสียงที่ชัดเจนของนักร้องมาก โดยเฉพาะผู้สอนจำนวน 17 คน ในสถาบันการศึกษาทุกแห่ง จะให้ความสำคัญในการคัดเลือกเพลงที่นักร้องออกเสียงชัดเจน และผู้สอนในหน่วยงานอื่น ๆ จำนวน 1 คน เห็นว่าการคัดเลือกเพลงต้องขึ้นกับระดับการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นหลัก นอกจากนี้ผู้สอนในมหาวิทยาลัยเอกชนจำนวน 1 คน เห็นว่าการคัดเลือกเพลงควรเลือกเนื้อหาและการใช้ภาษาในเพลงเป็นสำคัญ ดังรายละเอียดที่แสดงให้เห็นตามสถาบันการศึกษา ดังนี้

สถาบันการศึกษา	มีความสัมพันธ์กับบทเรียน
มหาวิทยาลัยรัฐบาล	1. เลือกเพลงที่ออกเสียงชัด ให้ผู้เรียนฟังแล้วเข้าใจได้ 2. แนวเพลงและเสียงร้องมีส่วนสำคัญ เพลงจะต้องเป็นภาษาที่เข้าใจง่าย ออกเสียงได้อย่างชัดเจน ถูกต้อง ไม่มีสแลงมากเกินไป ทำนองเพลงเรปก็ไม่เหมาะกับการนำมาใช้ 3. เลือกนักร้องที่ออกเสียงชัดเจน ฟังเข้าใจง่าย 4. ผู้เรียนฟังเรียนส่งผลมาก และเสียงปฏิภาณของภาษาแม่ กับภาษาเป้าหมาย
มหาวิทยาลัยเอกชน	1. ต้องคัดเลือกเพลงที่นักร้องออกเสียงดังฟังชัด เพราะถ้านักร้องออกเสียงไม่ชัด ออกเสียงเร็วเร็ว หรือมีเสียงทุ่มต่ำเกินไป จะฟังยาก 2. มีน้อย เพราะโดยส่วนใหญ่ เพราะเลือกเนื้อหาและภาษาเป็นสำคัญ ในระหว่างการสอนเปิดให้ฟังบ้าง 2-3 ครั้ง และหากคำใดนักร้องออกเสียงไม่ชัด

สถาบันการศึกษา	มีความสัมพันธ์กับบทเรียน
มหาวิทยาลัยเอกชน (ต่อ)	ก็อธิบายเพิ่มเติมเพื่อให้เห็นปัญหาการใช้ภาษาร่วมไปด้วย 3. ต้องออกเสียงชัดเจน อักษรวิธถูกต้อง มีศิลปะการออกเสียงเพื่อสร้างความไพเราะ 4. การออกเสียงของนักร้องมีผลอย่างมาก เนื่องจากผู้สอนจะต้องเลือกเสียงนักร้องที่ออกเสียงชัดเจน เสียงใส จึงจะทำให้ผู้เรียนเมื่อฟังแล้วก็จะเข้าใจความหมายของเพลงง่ายขึ้น ดีความเพลงที่ฟังได้ง่ายขึ้น
มหาวิทยาลัยราชภัฏ	1. หากออกเสียงไม่ชัด ทำให้ฟังไม่เข้าใจ เข้าใจความหมายผิด 2. คัดเลือกเพลงที่นักร้องมีลักษณะการออกเสียงที่ชัดเจน ขับร้องไพเราะ หรือเลือกจากนักร้องที่ได้รับรางวัล มีชื่อเสียง ได้รับความนิยม
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล	1. มีผลมาก ถ้านักร้องออกเสียงภาษาไทยไม่ชัดเจน ผู้เรียนก็จะจำการออกเสียงตามแบบนั้น 2. ผู้เรียนภาษาไทยระดับต้น ควรได้ฝึกฟังและร้องเพลงที่ออกเสียงร้องชัดเจนตามแบบภาษาไทยมาตรฐานจนเกิดความเคยชินและออกเสียงได้ถูกต้อง
สถาบันการศึกษา การสอนภาษาไทย สำหรับชาวต่างชาติ	1. มีผลมาก ดังนั้นจึงเลือกเพลงที่ไม่เร็วจนเกินไป 2. มีผล คือต้องเลือกเพลงที่นักร้องออกเสียงภาษาไทยที่ชัดเจน เพลงเสียงไม่ดังมากเกินไป (มีลักษณะคล้ายตะโกน) บางครั้งเพลงที่ครูชอบ เช่น นักร้องตัว

สถาบันการศึกษา	มีความสัมพันธ์กับบทเรียน
สถาบันการศึกษา การสอนภาษาไทย สำหรับชาวต่างชาติ (ต่อ)	(ที่มีเอกลักษณ์และมีชื่อเสียง) นักเรียนกลับไม่ชอบ รู้สึกไม่สบายหู
หน่วยงานอื่น ๆ	1. ผู้ร้องต้องออกเสียงให้ชัดเจนโดยส่วนใหญ่ 2. ในชั้นเรียนของผู้เรียนระดับต้นจะเลือกเพลง ที่ผู้ร้องออกเสียงชัดเจน เสียงสั้นยาวของคำ เสียงวรรณยุกต์ที่ถูกต้อง เป็นหลัก แต่ในผู้เรียน ระดับกลางหรือสูง จะไม่ได้ให้ความสำคัญ กับการออกเสียงของนักร้อง แต่จะให้ความสำคัญ กับเนื้อหา และการใช้ภาษา เป็นหลัก ลักษณะ การออกเสียงที่เป็นลักษณะเฉพาะตัวของนักร้อง แต่ละคน น้ำเสียง รวมถึงความยาวของตัวโน้ต มีผลต่อความชัดเจนของคำที่จะร้องออกมา เช่น คำว่า “ฉิน” อาจจะออกเสียงเป็น “ฉาน” หรือ “ฉาน” แบบเสียงระเบิด มีลม เป็นต้น รวมถึง การผันแปรของเสียงวรรณยุกต์ด้วย 3. มีผลมาก ถ้าออกเสียงไม่ชัด ฟังยาก ก็จะไม่เลือก เพลงนั้น 4. เลือกนักร้องที่ออกเสียงอักขระชัดเจนเท่านั้น
สรุป	ผู้สอนจากสถาบันการศึกษาทั้ง 6 แห่งให้ความสำคัญ ในการคัดเลือกเพลงในเรื่องการออกเสียงที่ชัดเจน ของนักร้องมากที่สุด การออกเสียงที่ถูกต้อง จะเป็นต้นแบบที่ดีสำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติ และควรเลือกเพลงที่ใช้ภาษาเข้าใจง่าย

จากผลการศึกษาข้างต้น สรุปความสำคัญของเพลงในการสอนภาษาไทยให้ชาวต่างชาติใน 2 ประเด็น ดังนี้

1. โอกาสและปัจจัยในการคัดเลือกเพลงของผู้สอน

สถาบันการศึกษา	มีความสัมพันธ์กับบทเรียน	คัดเลือกเพลงที่มีชื่อเสียงหรือได้รับความนิยม	คัดเลือกเพลงที่มีชื่อเสียงหรือได้รับความนิยม	คัดเลือกเพลงที่มีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมไทย
มหาวิทยาลัยรัฐบาล	ผู้สอนให้ความสำคัญทุกคน คือ 4 คน *ผู้สอน 1 คนเห็นว่าอาจไม่ต้องสัมพันธ์บทเรียนทุกครั้ง	ผู้สอนให้ความสำคัญทุกคน คือ 4 คน *ผู้สอน 1 คนเห็นว่าเหมาะสำหรับผู้เรียนระดับสูง	ผู้สอนให้ความสำคัญทุกคน คือ 4 คน *ให้ผู้เรียนได้เลือกเพลงเอง 1 คน *คัดเลือกเพลงตามความสนใจและความชอบของผู้เรียน 1 คน *ผู้สอนคัดเลือกเพลงที่ใช้ภาษาสุภาพจำนวน 1 คน *ผู้สอนคัดเลือกเพลงจังหวะไม่ช้าหรือเร็วเกินไป 1 คน	

สถาบัน การศึกษา	มีความ สัมพันธ์ กับบทเรียน	คัดเลือกเพลง ที่มีชื่อเสียง หรือได้รับ ความนิยม	คัดเลือกเพลง ที่มีชื่อเสียง หรือได้รับ ความนิยม	คัดเลือกเพลง ที่มีเนื้อหา เกี่ยวข้องกับ วัฒนธรรมไทย
มหาวิทยาลัย เอกชน	ผู้สอน ให้ความสำคัญ ทุกคน คือ 4 คน	ผู้สอน ให้ความสำคัญ ทุกคน คือ 4 คน *ผู้สอน 3 คน เห็นว่า ควรเลือกเพลง ที่มีชื่อเสียง หรือได้รับ ความนิยม ทั้งในอดีต และปัจจุบัน	ผู้สอน ให้ความสำคัญ ทุกคน คือ 4 คน *ให้ผู้เรียน ได้เลือก เพลงเอง 1 คน *คัดเลือกเพลง ตามความสนใจ และความชอบ ของผู้เรียน 1 คน *ผู้สอน 1 คน คัดเลือก การออกเสียง ที่ถูกต้อง และชัดเจน *ผู้สอนคัด เลือกเพลงซ้ำ 1 คน	ผู้สอน ให้ความสำคัญ ทุกคน คือ 4 คน และ คัดเลือกเพลง ที่เกี่ยวข้อง กับวัฒนธรรม ที่ดั้งเดิม

สถาบัน การศึกษา	มีความ สัมพันธ์ กับบทเรียน	คัดเลือกเพลง ที่มีชื่อเสียง หรือได้รับ ความนิยม	คัดเลือกเพลง ที่มีชื่อเสียง หรือได้รับ ความนิยม	คัดเลือกเพลง ที่มีเนื้อหา เกี่ยวข้องกับ วัฒนธรรมไทย
มหาวิทยาลัย ราชภัฏ	ผู้สอน ให้ความสำคัญ ทุกคน คือ 2 คน	ผู้สอน ให้ความสำคัญ ทุกคน คือ 2 คน *ผู้สอน 1 คน เห็นว่า ควรคัดเลือก เนื้อหาที่ไม่ยาก เกินไป นักร้อง มีการออกเสียง ไม่ชัดเจน	ผู้สอน ให้ความสำคัญ ทุกคน คือ 2 คน *ให้ผู้เรียน ได้เลือก เพลงเอง 1 คน *ผู้สอน 1 คน คัดเลือก การออกเสียง ที่ถูกต้อง และชัดเจน	ผู้สอน ให้ความสำคัญ ทุกคน คือ 2 คน และ คัดเลือกเพลง ที่เกี่ยวข้อง กับวัฒนธรรม ที่ดั้งเดิม
มหาวิทยาลัย เทคโนโลยี ราชมงคล	ผู้สอน ให้ความสำคัญ ทุกคน คือ 2 คน	ผู้สอน ให้ความสำคัญ ทุกคน คือ 2 คน *ผู้สอน 1 คน เห็นว่า ควรเลือกเพลง ให้เหมาะสม กับระดับ การเรียนรู้ ของผู้เรียน	ผู้สอน ให้ความสำคัญ ทุกคน คือ 2 คน *ผู้สอน 1 คน คัดเลือก การออกเสียง ที่ถูกต้อง และชัดเจน *คัดเลือกเพลง ตามระดับ การเรียนรู้ 1 คน	ผู้สอน ให้ความสำคัญ ทุกคน คือ 2 คนและ คัดเลือกเพลง ที่เกี่ยวข้อง กับวัฒนธรรม ที่ดั้งเดิม

สถาบัน การศึกษา	มีความ สัมพันธ์ กับบทเรียน	คัดเลือกเพลง ที่มีชื่อเสียง หรือได้รับ ความนิยม	คัดเลือกเพลง ที่มีชื่อเสียง หรือได้รับ ความนิยม	คัดเลือกเพลงที่มี เนื้อหาเกี่ยวข้องกับ วัฒนธรรม ไทย
สถาบัน การศึกษา การสอน ภาษาไทย สำหรับ ชาวต่างชาติ	ผู้สอน ให้ความสำคัญ ทุกคน คือ 2 คน	ผู้สอน ให้ความสำคัญ ทุกคน คือ 2 คน *ผู้สอน 1 คน เห็นว่า ควรเลือกเพลง ที่มีชื่อเสียง หรือได้รับ ความนิยม ทั้งในอดีต และปัจจุบัน	ผู้สอน ให้ความสำคัญ ทุกคน คือ 2 คน *ให้ผู้เรียน ได้เลือกเพลง เอง 1 คน *ผู้สอน คัดเลือกเพลง ความหมายดี 1 คน	ผู้สอน ให้ความสำคัญ คือ 1 คน ได้คัดเลือกเพลง ที่เกี่ยวข้อง กับวัฒนธรรม ที่ดั้งเดิม ผู้สอน 1 คน เห็นว่า ควรเลือกเพลง ที่เกี่ยวข้องกับ การให้กำลังใจ ซึ่งไม่เกี่ยวข้องกับ วัฒนธรรมไทย
หน่วยงาน อื่น ๆ	ผู้สอน ให้ความสำคัญ ทุกคน คือ 4 คน	ผู้สอน ให้ความสำคัญ ทุกคน คือ 4 คน *ผู้สอน 1 คน เห็นว่า ควรเลือกเพลง ให้เหมาะสม กับระดับ การเรียนรู้ ของผู้เรียน	ผู้สอน ให้ความสำคัญ ทุกคน คือ 4 คน *คัดเลือกเพลง ตามความสนใจ และความชอบ ของผู้เรียน 2 คน แต่เห็น ความสำคัญ ของภาษา ที่สุภาพด้วย 1 คน	ผู้สอน ให้ความสำคัญ ทุกคน คือ 4 คน *ผู้สอน 2 คน ได้คัดเลือกเพลง ที่แสดง ความเป็นไทยและ ความเป็นไทย ที่เปลี่ยนไป

สถาบัน การศึกษา	มีความ สัมพันธ์ กับบทเรียน	คัดเลือกเพลง ที่มีชื่อเสียง หรือได้รับ ความนิยม	คัดเลือกเพลง ที่มีชื่อเสียง หรือได้รับ ความนิยม	คัดเลือกเพลงที่มี เนื้อหาเกี่ยวข้องกับ วัฒนธรรม ไทย
หน่วยงาน อื่น ๆ (ต่อ)		*ผู้สอน 1 คน เห็นว่า ควรเลือกเพลง ที่มีชื่อเสียง หรือได้รับ ความนิยม ทั้งในอดีตและ ปัจจุบัน	*ผู้สอน 1 คน คัดเลือก การออกเสียง ที่ถูกต้องและ ชัดเจน *ผู้สอน คัดเลือกเพลง ที่ใช้ภาษา สุภาพ จำนวน 1 คน	*ผู้สอน 2 คน เลือกเพลง ตามวัตถุประสงค์ ของการเรียนรู้ ก่อน ส่วนเพลง ที่เกี่ยวกับ วัฒนธรรม ก็ต้องขึ้นอยู่กับ เนื้อหา ของบทเรียน

2. การออกเสียงที่ชัดเจนของนักร้องมีผลต่อการคัดเลือกเพลง

สถาบันการศึกษา	การออกเสียงที่ชัดเจนของนักร้อง มีผลต่อการคัดเลือกเพลง
มหาวิทยาลัยรัฐบาล	ผู้สอนให้ความสำคัญทุกคน คือ 4 คน
มหาวิทยาลัยเอกชน	ผู้สอนให้ความสำคัญทุกคน คือ 4 คน *ผู้สอน 1 คน เห็นว่าควรเลือกเพลง ตามเนื้อหาและการใช้ภาษาในเพลง
มหาวิทยาลัยราชภัฏ	ผู้สอนให้ความสำคัญทุกคน คือ 2 คน
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล	ผู้สอนให้ความสำคัญทุกคน คือ 2 คน
สถาบันการศึกษาการสอนภาษาไทย สำหรับชาวต่างชาติ	ผู้สอนให้ความสำคัญทุกคน คือ 2 คน
หน่วยงานอื่น ๆ	ผู้สอนให้ความสำคัญทุกคน คือ 4 คน *ผู้สอน 1 คน เห็นว่าการคัดเลือกเพลง ต้องดูระดับการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นหลัก

อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาพบว่า ผู้สอนให้ความสำคัญที่จะการคัดเลือกเพลง เพื่อสอนภาษาไทยให้ชาวต่างชาติทั้ง 2 ประเด็นไปในทิศทางเดียวกัน ดังนี้

1. โอกาสและปัจจัยในการคัดเลือกเพลง ได้ศึกษาเพลงมีความสัมพันธ์กับบทเรียน คัดเลือกเพลงที่มีชื่อเสียงหรือได้รับความนิยม คัดเลือกเพลงตามความสนใจและตามวัยของผู้เรียน และคัดเลือกเพลงที่มีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมไทย

1) มีความสัมพันธ์กับบทเรียน จากการศึกษาพบว่าผู้สอนทุกคนให้ความสำคัญในเรื่องเพลงควรมีความสัมพันธ์กับบทเรียน ผู้สอนตระหนักว่าการนำเพลงมาประกอบในบทเรียนจะช่วยเสริมสร้างให้ผู้เรียนได้เข้าใจเนื้อหาในการเรียนยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับ กุลวรา ชูพงษ์ไพโรจน์ (2540, น. 8 – 13) กล่าวว่า การเลือกเพลงมาประกอบการเรียนการสอนในบทเรียนผู้สอนจะต้องเลือกให้สอดคล้องกับเนื้อหาของบทเรียนหรือหากต้องการฝึกทักษะภาษาไทยก็ต้องเลือกเพลงให้เหมาะสมสำหรับการฝึกทักษะนั้น ๆ

2) คัดเลือกเพลงที่มีชื่อเสียงหรือได้รับความนิยม จากการศึกษาพบว่าผู้สอนทุกคนให้ความสำคัญ เพราะเป็นเพลงที่ผู้เรียนมีโอกาสฟังได้ทุกวัน หรือเป็นเพลงที่ได้รับความนิยมในอดีตและปัจจุบัน และมีเนื้อหาที่ไม่ยากเกินไป สอดคล้องกับคันสนีย์ สกุลมณี อ้างถึงในธัญวรรณ์ คำแหง (2555, น. 28) ว่าควรเลือกเพลงที่ได้รับความนิยมในขณะนั้น หรืออาจเป็นเพลงเก่า แต่มีทำนองเป็นที่รู้จักกันโดยทั่วไป และใช้ร้องได้ทุกโอกาส นอกจากนี้เลือกเพลงที่ร้องได้ง่าย โดยผู้ร้องไม่ต้องใช้ความสามารถในการร้องมากนัก จะเห็นว่าเพลงที่มีชื่อเสียงหรือได้รับความนิยมจะเป็นเพลงที่เหมาะสมกับผู้เรียนระดับสูง หากผู้เรียนมีระดับความรู้ระดับอื่น ผู้สอนจะต้องคัดเลือกให้เหมาะสมกับระดับการเรียนรู้ของผู้เรียน

3) คัดเลือกเพลงตามความสนใจและตามวัยของผู้เรียน จากการศึกษาพบว่าผู้สอนทุกคนให้ความสำคัญกับการคัดเลือกเพลงให้เหมาะสมกับความสนใจและวัยของผู้เรียน ดังที่ เฉวียน จาง (2555, น. 15) กล่าวว่า Larry ได้บอกเหตุผลที่ครูสอนภาษาควรใช้เพลงในกิจกรรมการเรียนการสอน เพราะว่าเพลงสามารถเลือกฟังให้เหมาะสมกับความต้องการและความสนใจของผู้เรียน เพลงมักจะใช้ภาษาที่ใช้ได้จริงในชีวิตประจำวัน และเพลงเป็นสิ่งที่ทุกคนสามารถรับรู้ได้ง่าย

นอกจากนี้ยังมีปัจจัยที่สำคัญในการคัดเลือกเพลงคือ การออกเสียงที่ถูกต้องและชัดเจนของนักร้อง เพราะเพลงไทยส่วนใหญ่ในปัจจุบันนี้นักร้องจะออกเสียงไม่ชัดเจน ผู้สอนจึงให้ความสำคัญกับเรื่องนี้

4) คัดเลือกเพลงที่มีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมไทย จากการศึกษาพบว่าผู้สอนส่วนใหญ่ให้ความสำคัญในการสอนวัฒนธรรมไทยผ่านบทเพลง เพราะเพลงจะช่วยให้ผู้เรียนเรียนรู้วัฒนธรรมได้ดียิ่งขึ้น ดังที่ เฉวียน จาง (2555, น. 15) กล่าวว่า Larry ได้ให้เหตุผลเกี่ยวกับการใช้เพลงในกิจกรรมการเรียนการสอนในด้านวัฒนธรรมว่า ผู้เรียนสามารถเรียนรู้วัฒนธรรมได้จากเพลง และสามารถช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้คำศัพท์ใหม่ผ่านทางบทเพลงอีกด้วย นอกจากนี้ผู้สอนยังกล่าวว่าเพลงสะท้อนให้เห็นวิถีชีวิตและวัฒนธรรมไทยแบบดั้งเดิม และวัฒนธรรมที่เปลี่ยนแปลงไปสอดคล้องกับทักษะ ชัยชนะ (2559, น. 2) กล่าวว่า เพลงลูกทุ่งนอกจากให้ความบันเทิงและความไพเราะเพลิดเพลินแก่ผู้ฟังแล้ว ยังได้บอกเรื่องราวที่ทำให้ผู้ฟังรู้และเข้าใจชีวิตของคนทั้งในด้านความเชื่อ พฤติกรรม ค่านิยม ศาสนา สังคม ขนบธรรมเนียมประเพณี และวัฒนธรรมของสังคม ได้เป็นอย่างดี อีกทั้งยังช่วยให้มองเห็นภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปแต่ละยุคสมัยที่สะท้อนออกมาจากเพลงลูกทุ่งด้วย

จะเห็นได้ว่าการใช้เพลงประกอบการสอนในบทเรียนช่วยให้ผู้เรียนมีความสนใจเรียนและมีความกระตือรือร้นในการเรียนยิ่งขึ้น ผู้สอนจึงต้องคัดเลือกเพลงให้เหมาะสมและสอดคล้องกับผู้เรียน ดังที่ ศรีบังอร จุ้ยศิริ (2550, น. 21) ได้กล่าวว่าเพลงที่คัดเลือกมาประกอบการสอนนั้นควรเป็นเพลงไทยสากลที่กำลังเป็นที่นิยมในกลุ่มวัยรุ่น และเกี่ยวกับบทเรียน เพื่อเร้าใจให้เกิดความสนใจและเกิดแรงจูงใจในการเรียนมากขึ้น นอกจากนี้ควรเลือกให้เหมาะสมทั้งจุดประสงค์การเรียนรู้ วัยและความต้องการของผู้เรียน เนื้อหาสาระในบทเรียน เพื่อให้การใช้เพลงประกอบบทเรียนมีคุณค่าและประสพผลสำเร็จมากขึ้น

2. การออกเสียงที่ชัดเจนของนักเรียนมีผลต่อการคัดเลือกเพลง

จากการศึกษาพบว่าผู้สอนทุกคนให้ความสำคัญกับการออกเสียงที่ชัดเจนของนักเรียนว่ามีผลต่อการคัดเลือกเพลงเป็นอย่างมาก และผลของการศึกษาเกี่ยวกับโอกาสและปัจจัยในการคัดเลือกเพลง ผู้สอนก็ให้ความสำคัญในเรื่องนี้เช่นกัน ด้วยเหตุผลว่าผู้เรียนเป็นชาวต่างชาติ การคัดเลือกเพลงที่ซับซ้อนภาษาไทยได้ถูกต้อง และออกเสียงได้ชัดเจนก็จะทำให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหาในบทเพลง และที่สำคัญหากนักเรียนออกเสียงถูกต้อง ก็จะเป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่ผู้เรียน โดยเฉพาะผู้เรียนในระดับต้น การได้รับรู้ที่ผิดเพี้ยนไปก็จะก่อให้เกิดผลเสียต่อการออกเสียงของผู้เรียนได้ การคัดเลือกเพลงที่มีการออกเสียงได้ถูกต้องตามอักขรวิธีภาษาไทยมาช่วยฝึกการออกเสียงภาษาไทยก็จะทำให้ผู้เรียนพูดภาษาไทยได้ดี ดังที่ แววดี ปัญญาเรือง (2538, น. 67 - 68) ได้ศึกษาการใช้เพลงและเกมเพื่อฝึกอ่านออกเสียงคำที่ใช้พยัญชนะ ร ล ว ควบกล้ำสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 พบว่านักเรียนเกิดความกระตือรือร้นสนใจ มีความสนุกสนานเพลิดเพลินไม่เกิดความเครียด ไม่เบื่อหน่ายต่อการเรียนที่ต้องฝึกซ้ำบ่อย ๆ ทำให้เกิดการเรียนรู้ จดจำหลักเกณฑ์ได้รวดเร็ว ผู้เรียนที่ได้รับการฝึกอ่านออกเสียงคำที่ใช้พยัญชนะ ร ล ว ควบกล้ำโดยการใช้เพลงและเกมประกอบการสอน มีความสามารถในการอ่านออกเสียงคำที่ใช้

พยัญชนะ ร ล ว ควบกล้ำได้สูงกว่าร้อยละ 80 สอดคล้องกับดวงเดือน จิตอารีย์ (2546, น. 39-41) กล่าวว่า การใช้เพลงเพื่อพัฒนาการอ่านออกเสียงคำที่ใช้พยัญชนะ ร ล ว ควบกล้ำสำหรับนักเรียนชาวเขาชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 พบว่าความสามารถในการอ่านออกเสียงคำที่ใช้พยัญชนะ ร ล ว ควบกล้ำสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดที่ตั้งไว้ และการอ่านคำควบกล้ำได้ถูกต้องระดับปานกลาง

อย่างไรก็ตามงานวิจัยนี้ได้ศึกษาจากข้อมูลของผู้สอนสถาบันการศึกษาจำนวน 6 แห่ง ผู้สอนมีความแตกต่างกันทางด้าน เพศ อายุ และประสบการณ์การสอนภาษาไทยให้ชาวต่างชาติ ดังแสดงให้เห็นดังนี้

สถาบันการศึกษา	เพศ	อายุ	ประสบการณ์ การสอนภาษาไทย สำหรับชาวต่างชาติ
มหาวิทยาลัยรัฐบาล	หญิง 3 คน ชาย 1 คน	46 ปีขึ้นไป 4 คน	5 – 10 ปี 1 คน มากกว่า 15 ปี 3 คน
มหาวิทยาลัยเอกชน	หญิง 4 คน	36 – 40 ปี 2 คน 46 ปีขึ้นไป 2 คน	5 – 10 ปี 2 คน 11 – 15 ปี 1 คน มากกว่า 15 ปี 1 คน
มหาวิทยาลัยราชภัฏ	หญิง 2 คน	41 – 45 ปี 2 คน	11 – 15 ปี 2 คน
มหาวิทยาลัย เทคโนโลยีราชมงคล	หญิง 2 คน	46 ปีขึ้นไป 2 คน	5 – 10 ปี 1 คน มากกว่า 15 ปี 1 คน
สถาบันการศึกษา การสอนภาษาไทย สำหรับชาวต่างชาติ	หญิง 2 คน	36 – 40 ปี 1 คน 46 ปีขึ้นไป 1 คน	11 – 15 ปี 1 คน มากกว่า 15 ปี 1 คน
หน่วยงานอื่น ๆ	หญิง 2 คน ชาย 2 คน	41 – 45 ปี 1 คน 46 ปีขึ้นไป 3 คน	11 – 15 ปี 3 คน มากกว่า 15 ปี 1 คน

จะเห็นว่าผู้สอนส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงจำนวน 15 คน และเป็นเพศชายจำนวน 3 คน ผู้สอนที่มีอายุ 46 ปีขึ้นไป มีจำนวนมากที่สุดคือ 11 คน รองลงมาอายุระหว่าง 36 – 40 ปี จำนวน 4 คน และอายุระหว่าง 41 – 45 ปี จำนวน 3 คน ส่วนประสบการณ์การสอนภาษาไทยให้ชาวต่างชาติมากที่สุดคือ 11 – 15 ปี จำนวน 8 คน รองลงมาคือ มากกว่า 15 ปี จำนวน 6 คน และมีประสบการณ์สอน 5 – 10 ปี จำนวน 4 คน แม้ว่าผู้สอนจะเป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย มีอายุ และประสบการณ์สอนภาษาไทยให้ชาวต่างชาติที่แตกต่างกัน และมาจากสถาบันการศึกษาที่มีผู้เรียนแตกต่างกัน คือ สถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาที่เปิดสอนเป็นวิชาเอกภาษาไทย และไม่ได้เป็นวิชาเอกภาษาไทย รวมทั้งเปิดสอนหลักสูตรระยะสั้นและระยะยาว ส่วนสถาบันการศึกษาต่าง ๆ ที่สอนภาษาไทยสำหรับชาวต่างชาตินั้นมีผู้เรียนหลากหลายเชื้อชาติ และเปิดสอนให้เรียนตัวต่อตัว หรือเป็นกลุ่มขนาดเล็ก เปิดสอนหลักสูตรระดับต้น ระดับกลาง และระดับสูง ส่วนระยะเวลาในการเรียนก็แตกต่างกัน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับผู้เรียนว่าจะเลือกเรียนลักษณะใด แม้ว่ากลุ่มเป้าหมายของผู้เรียนและวัตถุประสงค์ในการเรียนจะแตกต่างกัน แต่สังเกตได้ว่าผู้สอนทุกคนมีความคิดเห็นในโอกาสและปัจจัยในการคัดเลือกเพลงไปในทิศทางเดียวกัน และสิ่งที่ผู้สอนให้ความสำคัญมากที่สุดคือเรื่องการออกเสียงที่ชัดเจนของนักร้อง หากผู้เรียนได้ฟังเสียงที่ถูกต้องก็จะส่งผลต่อการออกเสียง นอกจากนี้ยังคำนึงถึงความสำคัญในเนื้อหาของเพลงว่า เพลงควรมีความหมายดีให้กำลังใจและทำให้สบายใจ แสดงความเป็นไทย และวัฒนธรรมที่ดีงามของไทย

ข้อเสนอแนะการวิจัย

1. เพลงเป็นกิจกรรมในชั้นเรียนที่มีความสำคัญ และเป็นสื่อที่ช่วยให้ผู้เรียนมีความเข้าใจบทเรียนยิ่งขึ้น ผู้สอนควรเลือกเพลงให้เหมาะสมกับผู้เรียน และระดับการเรียนรู้ของผู้เรียน ที่สำคัญคือผู้สอนควรคัดเลือกเพลงที่นักร้องออกเสียงชัดเจน เพราะจะส่งผลต่อการพูด หรือการออกเสียงที่ดีของผู้เรียน

2. ควรทำวิจัยเกี่ยวกับการใช้เพลงประกอบการเรียนการสอนในบทเรียนสำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติ โดยสอบถามข้อมูลและความคิดเห็นจากผู้เรียน จะเป็นงานวิจัยที่นำข้อมูลจากผู้เรียนมาศึกษา และจะเป็นงานวิจัยที่สืบเนื่องจากการศึกษาข้อมูลการคัดเลือกเพลงของผู้สอนภาษาไทยสำหรับชาวต่างชาติ เพราะจะทำให้รับทราบมุมมองในการคัดเลือกเพลงของผู้เรียน ซึ่งจะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อการเรียนการสอนภาษาไทยให้ชาวต่างชาติเป็นอย่างยิ่ง

เอกสารอ้างอิง

- กุลวรา ชูพงษ์ไพโรจน์. (2539, พฤศจิกายน – เมษายน). สอนภาษาไทย
อย่างไรให้สนุก. *วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์*. 1(2), 8 – 13.
- เฉวียน จาง. (2555). การใช้เพลงเพื่อส่งเสริมความเข้าใจคำศัพท์ภาษาไทย
ของนักศึกษาจีนที่เรียนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ.
[วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่].
- ดวงเดือน จิตอารีย์. (2546). การใช้เพลงเพื่อพัฒนาการอ่านออกเสียงคำ
ที่ใช้พยัญชนะ ร ล ว ควบกล้ำของนักเรียนชาวเขาชั้นประถมศึกษา
ปีที่ 4. [วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่].
- ทับทิม ชัยชนะ. (2559). บทบาทของผู้หญิงในเพลงลูกทุ่งร่วมสมัย.
[วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่].
- ธัญวรรณ์ คำแหง. (2555). การพัฒนาชุดฝึกทักษะการอ่านสะกดคำ
โดยใช้เพลงประกอบท่าทาง วิชาภาษาไทย ระดับชั้นประถมศึกษา
ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
นครศรีธรรมราช เขต 2. [วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต.
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช].
- นวลทิพย์ เพิ่มเกษร. (2548). การจัดหลักสูตรการสอนภาษาไทยในฐานะ
ภาษาต่างประเทศ. เอกสารประกอบการอบรมการสอนภาษาไทย
ในฐานะภาษาต่างประเทศ ภาควิชาภาษาไทย คณะศิลปศาสตร์
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ณ โรงแรมรอยัล (รัตนโกสินทร์)
25-27 เมษายน 2548.
- รัชดา ลาภใหญ่. (2559, กรกฎาคม - ธันวาคม). แนวทางและข้อควรปฏิบัติ
ในการสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศให้แก่ นักศึกษาจีน
อย่างมีประสิทธิภาพ. *วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยรังสิต*. 12(21), 37.

- แววดี ปัญญาเรือง. (2538). การใช้เพลงและเกมเพื่อฝึกอ่านออกเสียงคำ
ที่ใช้พยัญชนะ ร ล ว ควบกล้ำสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2.
[วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่].
- ศลิษา เตรศุพ. (2553, กรกฎาคม - ธันวาคม). ประสิทธิภาพของเพลงและ
เพลงช่วยสอนในรายวิชาภาษาเยอรมันเบื้องต้น 1. วารสาร
มนุษยศาสตร์วิชาการ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
17(2), 46 -47.
- ศิริไฉ ชูจิตตร. (2549). การวิเคราะห์การใช้ภาษาไทยสากลของบริษัท
อาร์.เอส.โพรโมชัน 1992 จำกัด ช่วงปี พ.ศ. 2542 -2546.
[วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ].
- ศรวิไล พลมณี. (2545). พื้นฐานการสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ.
กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศรีบังอร จุ้ยศิริ. (2550). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและ
ความสนใจในวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
ที่เรียนวรรณคดีไทยโดยใช้เพลงประกอบการสอนกับการสอนปกติ.
[วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ].
- สมพงศ์ วิทยศักดิ์พันธุ์. (2549). การสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ.
เชียงใหม่: โรงพิมพ์มิ่งเมือง.
- สิริพัชร เจษฎาวิโรจน์. (2550). การสอนระดับประถมศึกษา 2. (พิมพ์ครั้งที่ 2).
กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง